

י"א אלול תשס"ט
31 אוגוסט 2009

שדה תעופה בינלאומי במגידו עמדת משרד החקלאות ופיתוח הכפר

החלטת ממשלה מיום 1.2.09 מטילה על שר התחבורה והבטיחות בדרכים להקים צוותי היגוי לקידום זמינותם של מספר שדות תעופה ובהם שדה התעופה במגידו. ההחלטה התקבלה בעקבות דו"ח ועדת בודינגר שהניחה את המלצותיה בפני שר התחבורה, שאול מופז, בסוף שנת 2008.

הנושא קיבל הד ציבורי גדול. קיימת היערכות של המועצות האזוריות והעיריות וכן של הישובים השונים במרחב, להתנגדות ודחיית התכנית. ההתנגדות קיבלה תמיכה מהחברה להגנת הטבע, משר התשתיות, מר עוזי לנדאו ואחרים, וזכתה לחשיפה תקשורתית.

מיקומו של שדה התעופה עלול לפגוע קשות בלב ההתיישבות החקלאית בעמק יזרעאל. העמק מהווה כבר היום צמת של תשתיות לאומיות שונות: דרכים, מסילות רכבת, גז וחשמל, ועוד.

שדה התעופה הקיים במגידו יכול לשרת את צרכי התחבורה המקומיים ללא הגדרתו כשדה תעופה בינלאומי. שדה התעופה הקיים ברמת דוד כבר מהווה מטרד ומטיל מגבלות על סביבתו. קשה לתאר מה יתרחש בעת הפעלתם של שני שדות תעופה בקנה המידה הזה ומה תהיה מידת השפעתם באזור כה קטן.

משרד הביטחון הסתייג מחלופה שהציעה הצמדת שדה תעופה בינלאומי לבסיס ברמת דוד ועד כה לא ידוע על שינוי בעמדה זו. מהניסיון בנבטים, התנגדות משרד הביטחון עלולה להוות גורם מכריע בקבלת ההחלטות. על אף זאת ומצד שני, מינהל התכנון תומך בפתרון משלים לנתב"ג בש"ת נבטים. ועדת בודינגר המליצה (המלצה מס' 9) לא לראות בש"ת נבטים פתרון כשדה משלים לנתב"ג על רקע ריחוקו ממרכז הארץ והעדר תשתית תחבורתית מתאימה. דווקא השיקולים שהיו מעודדים פיתוח פריפריאלי נחוץ ונכון עמדו בפני הועדה כנגד חלופת נבטים.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר אינו תומך בהצעה לפתח במגידו שדה תעופה בינלאומי מהנימוקים הבאים:

1. הקמת השדה תביא לפגיעה אנושה בחקלאות, בערכי מורשת ההתיישבות המהווים מכלול שמאפיין את המרחב המהווה ערש ההתיישבות בארץ ישראל.
2. המיקום של שדה תעופה בינלאומי במגידו יגרור אחריו פיתוח מסיבי של תשתית תנועתית ותחבורתית. בנוסף עתיד שדה תעופה כה מרכזי להוות עוגן לפיתוח אזורי עורף למתן שירותים ולפיתוח אורבאני מסיבי, מה שיגרום לאיבוד מוחלט של צביונו של העמק כאזור חקלאי פתוח ורצוף.
3. מעיון בדו"ח ועדת בודינגר לא נראה כי נעשתה בו בחינה מעמיקה של החלופות האפשריות. לא נשמעו ולא נשקלו עמדות התושבים, לא הוצגו נתונים סביבתיים, ולא נעשתה בחינה יסודית של הצורך בהקמת שדה תעופה במיקום זה. מן הראוי לקדם יוזמה כה מרכזית בדרך של תכנון ראוי הכולל את בחינת ההשפעה על הסביבה ובשיתוף הציבור.
4. האזור נמצא בשולי המרחב המפותח של מדינת ישראל. לו היה מתקבל פה מנוף אמיתי לקידומה של הפריפריה של ישראל, היה ניתן לאמוד את התרומה הזו מול הנזק הצפוי. את פיתוח הפריפריה יש לקדם באתרים בעלי מדדים פריפריאליים אמיתיים דוגמת הנגב.

ערכה: רותי פרום אריכא